

คำคงที่การเกิดสารประกอบเชิงข้อนของสาระลายลักษณ์ไฮต์ในน้ำ

นางสาว ชุลิพร พุฒมาล

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
ภาควิชาเคมี

นันพิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2531

ISBN 974-569-392-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

014411

๑๗๖๐๖๙๑๙

COMPLEX FORMATION CONSTANTS OF ZINC HALIDES IN AQUEOUS SOLUTION

MISS CHULEEPORN PUTTNUAL

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Science

Department of Chemistry

Graduate School

Chulalongkorn University

1988

ISBN 974-569-392-8

Thesis Title   Complex Formation Constants of Zinc Halides in
                          Aqueous Solutions
By   Miss Chuleeporn Puttnual
Department   Chemistry
Thesis Advisor   Assistant Prof. Korbratna Kriausakul

Accepted by the Graduate School, Chulalongkorn University in
Partial Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.

Thavorn Vajrabhaya ... Dean of graduate School
(Professor Thavorn Vajrabhaya, Ph.D.)

Thesis Committee

Salag Dhabanandana ..... Chairman

(Associate Professor Salag Dhabanandana, Ph.D.)

Waret Veerasai ..... Member

(Dr. Waret Veerasai, Dr.rer.nat.)

Vithaya Ruangpornvisuti ..... Member

(Dr. Vithaya Ruangpornvisuti, Ph.D.)

Korbratna Kriausakul ..... Member

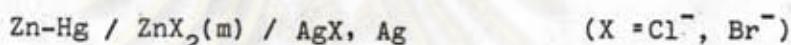
(Assistant Professor Korbratna Kriausakul, Ph.D.)

ชุลพร พุมวลด : ค่าคงที่การเกิดสารประกอบเชิงข้อนของสารละจายสังกะสีไฮเดอไรด์ในน้ำ (COMPLEX FORMATION CONSTANTS OF ZINC HALIDES IN AQUEOUS SOLUTIONS) อ ทิปริกษา:
ผศ. ดร. กอบรัตน์ เกเรียวสกุล, 123 หน้า.

ได้มีการศึกษาค่าคงที่การเกิดสารประกอบเชิงข้อนของชิงค์ไฮเดอไรด์กันอย่างกว้างขวางด้วยวิธีการต่างๆ และในสภาวะที่แตกต่างกัน แต่ที่ผ่านมางานส่วนใหญ่จะทำในระบบที่มีความแรงอ่อนคงที่ เพื่อหลีกเลี่ยงข้อจำกัดนี้จึงได้มีการศึกษา ค่าคงที่การเกิดสารประกอบเชิงข้อนทางเทอร์โมไดนามิกส์

ในงานวิจัยนี้ ได้ทำการทดลองเพื่อหาค่าคงที่การเกิดสารประกอบเชิงข้อนทางเทอร์โมไดนามิกส์ของชิงค์คลอไรด์และชิงค์ไบโรไมต์ ในสารละจายน้ำซึ่งมีช่วงความเข้มข้น 0.001 ถึง 3.5 mol.kg^{-1} โดยการวัดแรงเคลื่อนไฟฟ้าของเซลล์

และยังได้มีการศึกษาการเกิดสารประกอบเชิงข้อน โดยการเติมสารละจาย ไปตัวเขียนไฮเดอไรด์ในอัตราส่วนของ Zn:X จาก 1:2 ถึง 1:20 ในกรณีวิเคราะห์ข้อมูลการทดลองได้ใช้วิธีของ Rielly และ Stokes จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ค่าคงที่การเกิดสารประกอบเชิงข้อน β_1 , β_2 , β_3 และ β_4 ของระบบชิงค์คลอไรด์เป็น 5.00 ± 0.10 , 1.30 ± 0.10 , 0.96 ± 0.04 และ 1.00 ± 0.03 ตามลำดับ ส่วนระบบชิงค์ไบโรไมต์ พบว่ามีค่า 2.45 ± 0.05 , 1.25 ± 0.05 , 0.036 ± 0.00 และ 0.43 ± 0.01 ข้อมูลวิจัยนี้ได้นำมาอธิบายการกระจายของชนิดและสมบัติการเคลื่อนที่ของสารประกอบเหล่านี้ในสารละจาย

ศูนย์วิทยาทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... เคมี
สาขาวิชา ..... เคมีอินทรีย์
ปีการศึกษา 2530

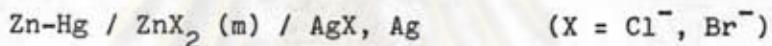
ลายมือชื่อนิสิต ..... ศรีพงษ์ พงษ์วนิช
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... รองศาสตราจารย์ ดร. ดร. ดร.

CHULEEPORN PUTTNUAL : COMPLEX FORMATION CONSTANTS OF ZINC HALIDES
IN AQUEOUS SOLUTIONS : ASSIST.KORBRATNA KRIAUSAKUL, Ph.D., 123 pp.

The complex formation constants, β_n , of zinc halides have been extensively studied by a variety of methods and under variable experimental conditions. Most of the previous work have been carried out in the constant ionic strength media. In order to avoid this restriction, the thermodynamic complex formation constants are required.

In the present work the thermodynamic complex formation constants zinc chloride and zinc bromide within 0.001 to 3.5 mol kg⁻¹ of aqueous solutions were determined by potentiometric measurement of the cell,

The complex formation was also investigated by the addition of potassium halide solutions with Zn:X ratio from 1:2 to 1:20. The method of Rielly and Stokes was used for the analysis of the experimental results.

The values of the complex formation constants, β_1 , β_2 , β_3 , and β_4 for zinc chloride system were 5.00 ± 0.10 , 1.30 ± 0.10 , 0.96 ± 0.04 and 1.00 ± 0.03 , respectively. The values of 2.45 ± 0.05 , 1.25 ± 0.05 , 0.036 ± 0.00 and 0.43 ± 0.01 were also obtained for zinc bromide system. These results were discussed in term of species distribution and the transport properties of these salts in aqueous solutions.

ภาควิชา .....เคมี
สาขาวิชา .....เคมีอินทรีย์
ปีการศึกษา 2530

ดำเนินเรื่องโดย ..... ผู้ช่วย ..... พ.ศ. ....
ดำเนินเรื่องอาจารย์ที่ปรึกษา ..... รองศาสตราจารย์/ศาสตราจารย์

ACKNOWLEDGEMENT

The author wishes to express her sincere gratitude to Assistant Professor Dr. Korbratna Kriausakul who guided and encouraged her during this work and also aided in her writing and discussing on this paper. She wishes to thank Associate Professor Dr. Salag Dhabanandana for her valuable suggestion in the preparation of the hydrogen electrode.

She is indebted to the University Development Commission for financial support. Her appreciation is expressed to the Chulalongkorn Computer Centre, Chulalongkorn University for helpful operating on the computer.

Finally, she wishes to thank the thesis committee for their attention.

คุณยิวทัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Contents

	Pages
Abstract in Thai	iv
Abstract in English	v
Acknowledgement	vi
List of Figures	x
List of Tables	xii
List of Symbols	xv
Chapter	
I INTRODUCTION	1
II THEORY	5
2.1 The Complex Formation Constants	5
2.1.1 Constant Ionic Medium	5
2.1.2 Thermodynamic Constant	6
2.2 The Activity Coefficients	7
2.2.1 The Model of Electrolytic Solution ..	7
2.2.2 Ion-ion Interaction and Activity Coefficients	7
2.2.3 Semi-empirical Formula for Calculating Activity Coefficients	13
III EXPERIMENTS	14
3.1 Material	14
3.1.1 Conductivity Water	14
3.1.2 Chemicals	14
3.1.3 Preparation of Constant Boiling Point Hydrochloric Acid	15
3.1.4 Preparation of Calomel	15
3.2 Preparation of the Electrodes	
3.2.1 The Calomel Electrode	16
3.2.2 The Hydrogen Electrode	16

Chapter	Pages
3.2.3 The Silver-silver Halide Electrodes ($\text{Ag}, \text{AgX} ; X = \text{Cl}^-, \text{Br}^-$)	17
3.2.4 The Zinc Amalgam Electrode	18
3.3 Stock Solution and Their Analyses	19
3.3.1 The Zinc Chloride and Zinc Bromide Solutions	19
3.3.2 The Hydrochloric and Hydrobromic Acid Solutions	20
3.4 Preparation of the Solutions	21
3.5 Instruments	21
3.5.1 Potentiometer.	21
3.5.2 Temperature Control Unit	21
3.6 Electromotive Force Measurements	22
IV EXPERIMENTAL RESULTS	29
4.1 Electrode Calibration	29
4.1.1 The Hydrogen Electrode	29
4.1.2 The Silver-silver Halide Electrodes .	30
4.2 Electromotive Force Data	31
V ANALYSIS OF THE DATA	44
5.1 Method of Analysis	44
5.1.1 The Determination of the Standard Potential, E° , of Cell I	48
5.1.2 The Determination of the Complex Formation Constants	49
5.2 Results of Analysis	51
5.2.1 Zinc Chloride System	51
5.2.2 Zinc Bromide System	66

Chapter	Pages
VI DISCUSSION AND CONCLUSION	81
6.1 Discussion	81
6.1.1 Zinc Chloride System	81
6.1.2 Zinc Bromide System	83
6.2 Conclusion	93
 REFERENCES	 99
APPENDIX I The Bairstow's Method	102
APPENDIX II The Programme for the Determination the Value of E° and the Complex Formation Constant.....	108
APPENDIX III The Rosenbrock Minimizing Programme	116
VITA.....	123

คุณย์วิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

List of Figure

Figure	Pages
2.1 The Debye-Hueckel model of the ionic atmosphere.....	8
3.1 The diagram of cell Pt,H ₂ (P)/HCl(C)//KCl(0.1M.)/HgCl ₂ ,Hg..	26
3.2 The diagram of cell Pt,H ₂ (P)/HCl(C)/AgCl,Ag.....	27
3.3 The diagram of cell Zn(Hg)/ZnX ₂ (m ₁),KX(m ₂)/AgX,Ag.....	28
4.1 The extrapolation of the linear plot of E' parameter as a function C ^{1/2} of cell Pt,H ₂ (P)/HCl(C)/AgCl,Ag.....	35
4.2 The extrapolation of the linear plot of E' parameter as a function C ^{1/2} of cell Pt,H ₂ (P)/HBr(C)/AgBr,Ag.....	37
4.3 The plot of relationship between the emf and concentration of ZnCl ₂ of cell III.....	39
4.4 The plot of relationship between the emf and concentration of ZnBr ₂ of cell III.....	42
5.1 The percentage distribution of free and complexed zinc as a function of the molal concentration of zinc chloride.....	57
5.2 The percentage distribution of free and complexed zinc as a function of the ionic strength in ZnCl ₂ and ZnCl ₂ -KCl solutions.....	65
5.3 The percentage distribution of free and complexed zinc as a function of the molal concentration of zinc bromide.....	72
5.4 The percentage distribution of free and complexed zinc as a function of the ionic strength in ZnBr ₂ and ZnBr ₂ -KBr solutions.....	80

Figure	Pages
6.1 The percentage distribution of free and complexed cadmium as a function of the molal concentration of cadmium chloride.....	85
6.2 The percentage distribution of free and complexed cadmium as a function of the molal concentration of cadmium iodide.....	86
6.3 Plot of the equivalent conductance (Λ) as a function of $C^{1/2}$ for aqueous $ZnCl_2$ solution at $25^\circ C$ in comparison with values of $MgCl_2$ and $CdCl_2$	88
6.4 Plot of the viscosity function against $C^{1/2}$ for aqueous $ZnCl_2$ solution at $25^\circ C$ in comparison with values of $MgCl_2$ and $CdCl_2$	89
6.5 Plot of the self-diffusion coefficient (D) of H_2O , Zn and Cl constituent in aqueous $ZnCl_2$ solution against concentration (C) at $25^\circ C$ in comparison with values of $MgCl_2$ and $CdCl_2$	90
6.6 Plot of the T_M vs $m^{1/2}$ for $CdCl_2$, $ZnCl_2$, $ZnBr_2$ and ZnI_2 systems.....	96

List of Tables

Table	Pages
3.1 The concentrations and the pH of the $ZnCl_2$ stock solutions	18
3.2 The concentrations and the pH of the $ZnBr_2$ stock solutions.....	20
3.3 The list of systems under investigation	24
4.1 The observed emf.s at the range ofttemperature as a function of hydrochloric acid concentrations.....	29
4.2 The calculated electrode potential of the calomel electrode	22
4.3 The observed emf.s of the cell, Pt, H_2 (P)/ HCl (C)/ AgCl, Ag at $25^\circ C$	23
4.4 The observed emf.s of the cell, Pt, H_2 (P)/ HCl (C)/ AgBr, Ag at $25^\circ C$	23
4.5 Experimental data and calculated E' values of the silver-silver chloride electrode	34
4.6 Experimental data and calculated E' values of the silver-silver bromide electrode	36
4.7 The electromotive force measurements of cell (III) for various $ZnCl_2$ concentrations.....	38
4.8 The electromotive force measurements of cell (IV) for the solution mixture ($ZnCl_2$ - KCl) at various Zn:Cl ratios.....	40
4.9 The electromotive force measurements of cell (III) for various $ZnBr_2$ concentrations.....	41

Table	Pages
4.10 The electromotive force measurements of cell (IV) for the solution mixture ($ZnBr_2$ - KBr) at various Zn:Br ratios.....	43
5.1 Activity coefficient parameters of the extended Debye-Hueckel equations in system of $ZnCl_2$	52
5.2 The measured and calculated emf.s of the cell (II) as a function of $ZnCl_2$ concentrationS.....	53
5.3 The molal concentrations of individual species in aqueous $ZnCl_2$ solutions.....	55
5.4 Activity coefficient parameters of the extended Debye-Hueckel equations in system of $ZnCl_2$ and $ZnCl_2$ -KCl mixture.....	58
5.5 The measured and calculated emf.s of the cell $Zn-Hg / ZnCl_2 (m_1)$, KCl (m_2) / AgCl,Ag.....	59
5.6 The molal concentrations of individual species in $ZnCl_2$ and $ZnCl_2$ -KCl mixture.....	62
5.7 Activity coefficient parameters of the extended Debye-Hueckel equations in system of $ZnBr_2$	67
5.8 The measured and calculated emf.s of the cell (III) as a function of $ZnBr_2$ concentrations.....	68
5.9 The molal concentrations of individual species in aqueous $ZnBr_2$ solutions.....	70
5.10 Activity coefficient parameters of the extended Debye-Hueckel equations in system of $ZnBr_2$ and $ZnBr_2$ -KBr mixture.....	73

Table		Pages
5.11 The measured and calculated emf.s of the cell Zn-Hg / ZnBr ₂ (m_1), KBr (m_2) / AgBr,Ag.....		74
5.12 The molal concentrations of individual species in ZnBr ₂ and ZnBr ₂ -KBr mixture solutions.....		77
6.1 Comparison of the literature values of β for the zinc chloride complexes with the present result.....		87

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

List of Symbols

A, B, B', B''	Constant of the Debye-Hueckel equation for the activity coefficients
β	Overall complex formation constant or thermodynamic complex formation constant
β^c	Concentration constant
C	Concentration in mole per litre
D	Dielectric constant
	Diffusion coefficient
E	Electromotive force measurement
E°	Standard potential of cell or electrode
e	Electronic charge
F	Faraday constant
I	Ionic strength
K	Stepwise complex formation constant
k	Boltzmann's constant
m	Concentration in mole per kilogram
N_A	Avogadro number
P	Gas pressure
R	Gas constant
T	Absolute temperature
Z_i	Algebraic valency of ion i
μ	Chemical potential
γ	Activity coefficient as molality scale
Λ	Equivalent conductivity of electrolyte

λ°	Limiting equivalent conductant of electrolyte solution
κ	Conductivity of solution
χ	Information concerning several fundamental aspects of the distribution of ions cloud an ion in solution
χ^{-1}	Thickness of ionic cloud

ศูนย์วิทย์ทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย